

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

АНТИКОРУПЦІЙНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

спеціальність	Не обмежено	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	Не обмежено	факультет	Менеджменту, адміністрування та права
освітній рівень	Не обмежено	кафедра	Права та європейської інтеграції

ВИКЛАДАЧ

КУХАР Олександр Васильович

Вища освіта – Національна юридична академія, спеціальність Правознавство, кваліфікація юриста, ОКР – спеціаліст.

Науковий ступень – кандидат юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право /доктор економічних наук за спеціальністю 08.00.04 – економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності);

Вчене звання –

Досвід роботи – 5 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор 10 методичних розробок;
- досвід роботи - служба в органах прокуратури Харківської області;
- автор тематичних публікацій;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	0507898729	електронна пошта	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	Формування у студентів системних знань про антикорупційне законодавство України та міжнародні стандарти запобігання корупції, а також розвиток навичок аналізу правозастосовної практики у сфері протидії корупції.
Формат	Лекції, семінари, практичні заняття. Кейс-стаді, дискусії, аналіз судової практики. Індивідуальних завдання.
Деталізація результатів навчання і форм їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • Критично осмислювати, аналізувати та застосовувати антикорупційне законодавство у процесі правового регулювання запобігання та протидії корупції в державному та приватному секторах / експрес-опитування на лекціях, тестові завдання, аналіз нормативно-правових актів. • Застосовувати антикорупційні норми для оцінки корупційних ризиків, розробки механізмів запобігання корупційним правопорушенням та ухвалення юридично обґрунтованих рішень щодо доброчесності та відповідальності суб'єктів / індивідуальні завдання, ситуаційні вправи, аналіз кейсів, моделювання реальних ситуацій.

	<ul style="list-style-type: none"> • Використовувати спеціалізовані інформаційні системи та відкриті бази даних для аналізу корупційних ризиків, перевірки фінансової звітності, аналізу електронних декларацій та публічних закупівель / практичні заняття, самостійна робота, виконання кейс-завдань. • Розвивати навички ефективної комунікації у сфері антикорупційної політики, аргументовано захищати правову позицію під час адміністративних та судових процедур щодо корупційних правопорушень / дискусії, круглі столи, моделювання судових процесів, аналіз судових рішень. • Аналізувати міжнародні антикорупційні стандарти, механізми запобігання корупції, застосування міжнародних конвенцій та угод у сфері боротьби з корупцією / індивідуальні практичні завдання, підготовка аналітичних записок, дослідження міжнародного досвіду. • Розробляти та впроваджувати антикорупційні стратегії та програми для державних органів, підприємств та громадських організацій, враховуючи національні та міжнародні вимоги / оцінювання виконання самостійної роботи студентів, презентації групових проєктів, розробка антикорупційних політик. • Володіти методиками оцінки корупційних ризиків, прогнозування впливу корупційних схем на державні фінанси та соціально-економічний розвиток країни / розв'язання ситуаційних задач, аналітичні доповіді, робота з кейсами. • Застосовувати інноваційні технології та сучасні підходи до боротьби з корупцією, такі як цифрові інструменти контролю, автоматизовані системи виявлення корупційних ризиків, електронне декларування та публічний аудит / міні-лекції, тренінги, обговорення кейсів, розробка стратегічних антикорупційних ініціатив
--	---

Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 24 годин лекції, 24 годин практичні; підсумковий контроль - залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	вільне зарахування

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Поняття та сутність корупції.	ПЗ 1	Корупція як соціально-правове явище	Самостійна робота	<p>Стратегія антикорупційної політики в Україні. Аналіз статей Кримінального кодексу України (зловживання владою, хабарництво тощо). Особливості доказування корупційних правопорушень. Відповідальність фізичних та юридичних осіб. Проблеми та виклики в розслідуванні корупційних злочинів. Використання технологій у запобіганні корупції (електронні тендери, блокчейн тощо).</p> <p>Корупційні ризики у сфері публічних закупівель Корупція у сфері правоохоронної діяльності та судовій системі Корупція в освіті та медицині Антикорупційний контроль у фінансовому секторі Антикорупційна журналістика та розслідування. Антикорупційні реформи та міжнародний досвід Корупція та національна безпека Перспективи розвитку антикорупційної політики в Україні Оцінка ефективності роботи антикорупційних органів. Чи потрібні нові закони та реформи? Прогноз майбутніх змін у законодавстві.</p>
Лекція 2.	Антикорупційна політика держави: стратегічні пріоритети та правове забезпечення.	ПЗ 2	Огляд Закону України «Про запобігання корупції». Основні положення Кримінального кодексу щодо корупційних злочинів.		
		ПЗ 3	Специфічні корупційні ризики та їх подолання		
Лекція 3.	Законодавчі засади боротьби з корупцією в Україні.	ПЗ 4	Корупційні схеми та способи їх викриття		
Лекція 4.	Конституційні основи запобігання корупції.	ПЗ 5	Корупція та медіа: роль журналістських розслідувань		
Лекція 5.	Організаційні механізми запобігання корупції в органах державної влади та місцевого самоврядування.	ПЗ 6	Особливості електронного декларування. Нормативні вимоги до заповнення декларацій. Практичний аналіз декларацій посадовців.		
Лекція 6.	Етичні стандарти та доброчесність публічної служби.	ПЗ 7	Формування антикорупційної культури		
Лекція 7.	Викривачі корупції та їх правовий захист. Фінансовий контроль та декларування майнового стану	ПЗ 8	Запобігання корупції у приватному секторі:		
		ПЗ 9	Специфіка розгляду корупційних правопорушень судами. Конфлікт інтересів: запобігання та		
Лекція 8.	Юридична відповідальність за корупційні правопорушення (кримінальна, адміністративна, дисциплінарна, цивільно-правова).	ПЗ 10	Антикорупційні тренди та цифрові інструменти боротьби з корупцією		
Лекція 9.	Роль правоохоронних органів та антикорупційних організацій у боротьбі з корупцією (НАБУ, НАЗК, ВАКС, ДБР, прокуратура, САП).	ПЗ 11	Роль громадськості у запобіганні та протидії корупції		
Лекція 10.	Міжнародні правові акти щодо боротьби з корупцією (Конвенція ООН проти корупції, Група держав проти корупції GRECO, антикорупційні директиви ЄС).	ПЗ 12	Аналіз зарубіжних практик та можливостей їх впровадження в Україні.		
Лекція 11.	Практика Європейського суду з прав людини у сфері антикорупційної діяльності.				
Лекція 12.	Досвід зарубіжних країн у запобіганні та боротьбі з корупцією.				

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Нормативно-правові акти (станом на 2024-2025 рр.)

1. Конституція України (із змінами та доповненнями).
  2. Закон України "Про запобігання корупції" від 14.10.2014 № 1700-VII.
  3. Кримінальний кодекс України (розділ XVII "Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг").
  4. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті щодо корупційних правопорушень).
  5. Закон України "Про Національне антикорупційне бюро України" від 14.10.2014 № 1698-VII.
  6. Закон України "Про Вищий антикорупційний суд" від 07.06.2018 № 2447-VIII.
  7. Закон України "Про публічні закупівлі" від 25.12.2015 № 922-VIII.
  8. Закон України "Про державну службу" (питання доброчесності держслужбовців).
  9. Наказ НАЗК "Про затвердження Порядку проведення перевірки декларацій".
  10. Міжнародна конвенція ООН проти корупції (ратифікована Україною у 2006 р.).
1. Трепак В. М. Протидія корупції в Україні: теоретико-прикладні проблеми : монографія / В. М. Трепак ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка ; ред. М. Михалюк. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2020. – 442 с. : табл Хавронюк М.І. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / За ред. М.І. Хавронюка.– К. : Москаленко О. М., 2019. – 464 с
  2. Басанцов І. В. Корупція в Україні: сучасні реалії та ефективні засоби протидії : монографія / І. В. Басанцов, О. О. Зубарева. Суми : Сумський державний університет, 2016. 113 с.
  3. Кубасенко А., Крижановська О. Антикорупційне право та основи Едекларування : навч.-метод. посіб. (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) [Електронне видання] / А. Кубасенко, О. Крижановська ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2023. 150 с.
  4. Романов М. В. Основні засади запобігання корупції / М. В. Романов; ГО «Харківська правозахисна група». Харків : ТОВ «Видавництво „Права людини“», 2017. 176 с.

Методичне забезпечення

Міжнародні документи та стандарти

1. Група держав проти корупції (GRECO). Звіти про виконання Україною антикорупційних рекомендацій (останній – 2023 р.).
2. Конвенція ООН проти корупції (United Nations Convention against Corruption, UNCAC).
3. Конвенція Ради Європи про кримінальну відповідальність за корупцію (1999).
4. Антикорупційні стандарти ЄС та їх імплементація в Україні (аналітичний звіт, 2022).
5. OECD (Організація економічного співробітництва та розвитку). Дослідження про ефективність антикорупційних механізмів у країнах-членах.

Аналітичні ресурси та онлайн-матеріали

1. Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) – офіційний сайт з роз'ясненнями законодавства: <https://nazk.gov.ua>.
2. Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) – інформація про розслідування та судові справи: <https://nabu.gov.ua>.
3. Вищий антикорупційний суд України (ВАКС) – практика розгляду корупційних справ: <https://nac.court.gov.ua>.
4. Transparency International Україна – незалежні дослідження, антикорупційні рейтинги: <https://ti-ukraine.org>.
5. ProZorro – портал відкритих публічних закупівель: <https://prozorro.gov.ua>.
6. "Чесно" (громадська ініціатива) – моніторинг корупції серед політиків: <https://chesno.org>.

Практичні кейси та судова практика

7. Реєстр судових рішень України (аналіз судових справ щодо корупційних злочинів): <https://reyestr.court.gov.ua>.
8. Звіти НАБУ про викриття корупційних схем (щорічні звіти на сайті НАБУ)

Для викладання курсу «Антикорупційне законодавство» використовуються навчальні підручники, посібники, робоча програма дисципліни, схематичний матеріал, конспекти лекцій, методичні рекомендації

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (<https://cutt.lv/1HoWYh9>)

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.